

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, 1680

98. Excusantur aliquæ irregualritates in bello iniusto. Ex p. 11. tr. 7. &
Misc. 7. res. 8.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76372)

Cuturum homicidium, & hoc placitum non videtur improbabile. Ita Turrianus. Et licet sententiam Suarez docuerat ante Sylvester *ver. homicidium* 3. Henricus *lib. 13. capit. 12. numero 4. in gloss. lit. N.* & Villadiego *de irregularitate cap. 6. n. 5.* ego tamen cum Turriano puto contrariam sententiam probabilem esse, quam absolute docet Avila *part. 7. disp. 5. sect. 3. dub. 2. conclus. 1.* ubi asserit. Ex dictis sequitur quod vendentes vel donantes arma militibus ad bellum iustum, non manent irregulares. Et hoc intelligo, quamvis præbeat arma offensiva in ipso conflictu belli, & quamvis sit Clericus in Sacris. Sic Avila. Sed quoad Clericos intellige, modò non præbeant arma ad occidendum hunc, vel illum in particulari, & ita recte advertit amicissimus & doctissimus Barbosa *in collect. tom. 2. lib. 5. tit. 12. cap. 24. num. 2.*

Sup. hoc in
§. vi. not.
præterita.

RESOL. XCVIII.

Excusantur aliqua irregularitates in bello injusto. Ex part. 1. tract. 7. & Misc. 7. Ref. 8.

Quoad hoc
in to. 8. tr. 5.
lege doct.
Resol. 38.

§. 1. Q^{uo} Vero primò, An miles pugnans in bello injusto incurrat irregularitatem si occidat insequentem se, & ipse confodiatur defensionis causa. Affirmat Avila *de censur. part. 7. disp. 8. §. 1. dub. 1. conclus. 2.* Sed ego adhæreo negativæ sententiæ, quam ex Præposito tenet Giballinus *de irregul. cap. 4. quæst. 3. conclus. 5. diff. 5. num. 32.* Dico igitur, militem, qui injustè pugnavit, & modò terga vestit, si paratum se ostendat ad reparandam injuriam pro sua parte, verbi gratia velit deinceps mereri sub castris hostium, & nihilominus impetatur, posse se defendere etiam cum alterius interitu, quia non mihi videtur privatus miles ad aliud obligari posse, an vero miles iustè pugnans, & hunc fugientem occidens, quamvis paratum ad satisfactionem peccet, dubitari poterit, si enim fugiens licitè defendit, illicitè pugnatur, uti sæpius sumus argumentati, alioquin dabitur bellum utrimque iustum; verum quidquid sit de hac consequentia, de qua dicemus alibi fusiùs, neutrum hoc loco peccare existimamus, quia uterque ducitur optima ratione, fugiens quidem dum se defendit, & insequens etiam, qui sapienter existimat, se sui Principis iustè pugnantis partes agere, & ejus injurias jure ulcisci: atque ita uterque occidere ex opinione probabili sui juris, & tunc tantum est bellum utrimque iustum formaliter, quod sæpius contingere certissimum est, neuter igitur eo casu fiserit irregularis.

2. Nota etiam cum Lessio *in 3. part. cap. 2. de irregular. dubitat. 4. numer. 13.* quòd si quis prior invadatur ab hoste, nec valens aliter effugere eum occidat, non fiet irregularis, etiam si pugnat ex parte injusta.

3. Nota verò hic cum Avila, quòd qui se confert ad bellum injustum non quidem ad pugnandum, nec ad inducendos milites, sed ad juvandos eos in spiritualibus non esse irregulares, etiam si ad propriæ vitæ defensionem quempiam occidant, quia legitima defensione utuntur.

4. Quæro secundò: an omnes qui militant in bello injusto sint irregulares sequuto aliquo homicidio? Affirmativè respondent Doctores; unde Villalobos *in summa tom. 1. tract. 21. difficult. 24.* sic ait; [Todos los que pelean en guerra injusta (aunque no maten con sus manos, ni corten miembro) quedan irregulares; Así lo tienen todos. La razón es porque todos ellos cooperan en el homicidio, y así son irregulares, como los que cooperan al homicidio en una renzilla particular, y mucho mas lo son estos, lo qual consta del derecho.]

Sup. hoc in
rel. seq. &
lege §. ejus
primæ not.

5. Sed Giballin. *ubi supra conclus. 7. difficult. 2.* Alibi *num. 35.* admodum probabile videtur quod existimandum esse irregulares, qui moraliter dici possunt jam alique circumstantes; non autem totus exercitus per latam planitiem diffusus, quia non satis intelligitur quomodo multa millia fuerint huic cædi cooperata; quando vero ex parte injustè pugnantium aliqui caduntur, ij tantum ex commilitonibus erant irregulares, qui fuerint causa cur hic & nunc pugnant, atque adeò ab hostibus occisi fuerint; confirmaturque hæc sententia Coninch ex eo quod non videantur singuli milites teneri ad reparandum damnum, quod à toto exercitu in injusta urbis excisione illatum fuit, uti Paludan. *num. 40. diff. 15. quæst. 2. numero 30.* docuit, cui adhæsit Less. *lib. 2. cap. 14. num. 57.* quia inquit singuli milites non juvantur iniquam expugnationem nisi faciendo partem suam, non autem procurando, ut alii suam, in illo damno facerent & sicut totus exercitus est causa totius damni, ita singuli suæ tantum partis, nisi alia ratione alios juverint, quod autem singulis constantibus ingentem exercitum fieri non potuit respectu singulorum aliorum, ut patet; atque ea ratio æquè valet in irregularitate ad restitutionem damni, cum utraque oriatur ex cooperatione ad damnum, & mortem inferendam: communis verò Doctorum opinio, quæ contraria est, non ducitur alia ratione, quam quod omnes conjunctis animis, & viribus pugnantibus sint una causa moralis damni, & injustæ cædis, quam causæ unitatem nos negamus inter tot millia militum, dicimusque non aliter facere unam causam, quam unitate Ordinis, eodem modo, quo constant unum exercitum, & quo in toto colectivo singulæ partes illud faciunt.

6. Quæro tertio, an qui custodiunt sarcinas militantium in bello injusto fiant irregulares? Affirmativè in terminis respondet Villalobos, & Baunius *ubi supra; Avila dubitat. 2. conclus. 3.* sed ego adhæreo sententiæ negativæ Giballini loco citato, quia isti non nisi remotè admodum cooperantur militibus pugnantibus, & occidentibus, ut diximus alias de vendentibus arma. Idem mihi omnino dicendum videtur de iis, qui obsonia deferunt ad exercitum, neque enim magis cooperantur hi homicidiis, quam qui servant sarcinas.

7. Nota tamen cum Giballino, quod Dux injusti belli tot incurrit irregularitates, quot illic sunt homicidia, quia ipsorum omnium causa principalis est, & in omnibus militibus pugnat, quandoquidem illi suo imperio, & auspiciis pugnant; unde etiam totius damni causa existit; & ideo Villalobos *num. 2. & numero 5.* subdit: [De lo dicho se collige, que si suceden en esta guerra injusta muertes y mutilaciones de ambas partes (como suelen suceder) los que en ella se hallan, incurren irregularidades diferentes, unas de homicidio voluntario que nacen de delitos, y otras casual.]

RESOL. XCIX.

An milites pugnando in bello injusto, si aliquem non occidant, remaneant tamen irregulares? Et quid de custodiensibus pugnantium sarcinas? Et an militantes in bello justo aggressores non sint irregulares modo suis manibus sanguinem non fundunt, si alii mutant, vel occidunt? Ex part. 4. tractatu 2. Refol. 27.

§. 1. Ad